

LESVOORBEREIDING CLOSE READING

Boek: Beer zoekt een beste vriend – Petr Horáček

Groep: 1/2

Kerdoel:

- De leerlingen begrijpen dat wanneer je samen iets doet je elkaar kunt helpen en dat het dingen makkelijker kan maken.
- De leerlingen hebben geleerd dat vrienden vinden soms gebeurt wanneer je het juist niet verwacht.
-

Sessie 1: Wat zegt de tekst?

Doel: Ik kan het begin, midden en eind van het verhaal navertellen

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Vertel het doel aan de leerlingen.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

Begin: Wat zegt/denkt Zwarte Beer aan het begin van het verhaal?

Midden: Wat gebeurt er dan? Wat zegt Zwarte beer? Wat zegt Bruine Beer? Wat gaan ze doen om het makkelijker te maken?

Eind: Wat gebeurt er dan? Wat zegt/denkt Zwarte beer?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Visualiseren, samenvatten.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven? Waar ga ik dat doen? Welke alinea, zin?

- **Ik:** Hardop voordoen van het samenvatten van het begin van het verhaal.
- **Wij:** Samenvatten van belangrijke momenten in het midden en het eind van het verhaal.
- **Jullie/Jij:** Het voeren van de dialoog tussen de beren.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

Vooraf: Hang een A3 blad op met 'begin, midden en eind'.

begin	midden	eind

Zorg voor projectie van het verhaal op het digibord. Maak voldoende sets van een afbeelding van Zwarte Beer en Bruine Beer (per duo een set):

- Introduceer het boek en vertel het leesdoel.
- Lees het verhaal met behulp van de platen op het bord in zijn geheel voor.
- Benoem het **begin** en wijs hiernaar in het schema en lees het begin van het verhaal nogmaals voor (plaat 1-2 t/m 3-4). Je geeft zelf antwoord op de tekstgerichte vragen en denkt hardop: *“Ik heb het begin van het verhaal voorgelezen. Ik lees in het begin van het verhaal dat Zwarte Beer zich alleen voelt. Hij gaat op zoek naar een vriend. Hij vindt het niet makkelijk om een vriend te vinden”*. Schrijf in het schema enkele relevante woorden onder begin en plak er een verkleinde afbeeldingen uit het **begin** van het verhaal op (beer die alleen loopt en op zoek gaat) of teken dit.
- Deel per duo een set uit van de afbeelding met Zwarte beer en Bruine Beer, waarbij de rollen worden verdeeld. Vertel dat jullie met elkaar het *middenstuk* van het verhaal gaan navertellen en wijs op het **midden** in het schema.
Geef vervolgens aandacht aan verschillende belangrijke momenten in het **midden** van het verhaal: het samen zoeken, het samen oefenen, het niet kunnen vinden, het vinden.
- Het samen zoeken: Stel met behulp van de geprojecteerde platen 5-6 (Kijk daar nou...t/m.... antwoordde Bruine Beer) de tekstgerichte vraag: Wat gebeurt er? (Zwarte beer komt bruine beer tegen). Vervolgens voeren de duo's de dialoog van deze ontmoeting. Stel daarbij de tekstgerichte vragen: Wat zegt Zwarte beer? Wat zegt Bruine Beer? Ga zo verder met plaat Laat 7-8 (Wat een toeval....t/m beginnen we meteen). Vat vervolgens een stukje samen van het zoeken (het is niet makkelijk. Schrijf enkele relevante woorden op (bv. Hallo, samen zoeken), plak een paar verkleinde afbeeldingen op en/of maak tekeningen.
- Het samen oefenen door verstoppertje te spelen.
- Stel dan de vraag: Wat gaan ze doen om het makkelijker te maken?
Terwijl je vrij vlot door de platen 9 t/m 20 (t/m...Hij zocht en zocht) gaat, plak of teken je ook hier in het schema onder **midden** over het zoek- en vindspelletje van de beren.
Laat de leerlingen bij het zoeken en vinden van zwarte en bruine beer weer stukjes van de dialoog met elkaar voeren.
- Het niet kunnen vinden van Bruine Beer door Zwarte Beer. Bij plaat 21 t/ 24 stel je de tekstgerichte vraag: Wat zegt/denkt Zwarte Beer? Ga in deze sessie nog niet in op het waarom. Plak een verkleinde afbeelding op in het schema onder **midden** van Zwarte beer die Bruine Beer niet kan vinden.
- Laat de leerlingen vervolgens het vinden van bruine beer in de duo's uitspelen (plaat 25-26: "Boe!").
- Verwijs naar het **eind** in het schema en lees het verhaal uit (plaat 27-30). Plak aan het eind in het schema een afbeelding of teken de beren hand in hand.
- Vat met de leerlingen het verhaal kort en bondig samen met behulp van het schema met **begin-midden-eind**.

Hoe evalueer ik de les?

Kom terug op het leesdoel.

Sessie 2: Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Doel:

- Ik kan vertellen wat het grote probleem is van Zwarte Beer en wat uiteindelijk de oplossing is.
- Ik kan vertellen welke moeilijkheden en problemen de twee beren onderweg hebben en wat de oplossing hiervoor is.

- Ik kan van een aantal moeilijke woorden vertellen en/of laten zien wat ze betekenen (eenzaam, ongerust). Ik kan beschrijven waarom gierzwaluwen zo lang in de lucht kunnen blijven.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Vertel het doel aan de leerlingen.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

Welk probleem heeft Zwarte Beer? Wat is uiteindelijk de oplossing? Hoe is er een oplossing gekomen?

Wat vinden Zwarte Beer en Bruine Beer moeilijk? Hoe proberen ze het makkelijker te maken?

Wat is eenzaam? Wat is ongerust? Hoe kijk je dan? Hoe voel je je dan?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Visualiseren, samenvatten, verbanden leggen.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven?

- **Ik:** Modellen van het samenvatten van het grote probleem van Zwarte Beer.
- **Wij/Jullie:** Zoeken en bespreken van de problemen en oplossingen wanneer zij op zoek zijn naar een vriend. Samenvatten van de oplossing van het grote probleem van Zwarte Beer.
- **Jij:** Het maken van een tekening over de oplossing van het probleem van Zwarte Beer.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

Vooraf: Hang het ingevulde A3-schema uit sessie 1 op. Projecteer het verhaal op het digibord.

- Herhaal kort samen met de leerlingen het begin, midden en eind van het verhaal met behulp van het ingevulde A3-schema uit sessie 1.
- Vertel dat jullie vandaag op zoek gaan naar problemen en oplossingen in het verhaal. Gebruik hierbij picto's van probleem en oplossing.

- Lees de tekst en bekijk de platen 1 t/m 4. Stel de tekstgerichte vraag: Welk probleem heeft Zwarte Beer? Geef zelf het antwoord door hardop na te denken. Bijvoorbeeld: "Ik lees dat Zwarte Beer zich eenzaam voelt. Daarom wil hij een vriend, maar dat is nog niet zo makkelijk." Bespreek met de leerlingen de betekenis van het woord "eenzaam". Bekijk het gezicht van beer en laat de leerlingen met hun gezichtsmimiek uitbeelden hoe je kijkt als je eenzaam bent.
- Lees de tekst en bekijk platen 9-12 en stel de tekstgerichte vragen: Wat vinden Zwarte Beer en Bruine Beer moeilijk? Hoe proberen ze het makkelijker te maken (oplossing)? Wijs op het picto van probleem en laat de leerlingen in duo's overleggen en koppel terug.

- Lees de tekst en bekijk de platen 21-23 en stel de vraag: Welk probleem heeft Zwarte Beer? Hoe komt er een oplossing? Laat de leerlingen weer in overleggen en bespreek centraal. Bespreek hierbij de betekenis van het woord “ongerust”. Bekijk het gezicht van beer en laat de leerlingen met hun gezichtsmimiek uitbeelden hoe je kijkt als je ongerust bent.
- Lees de tekst en bekijk de platen 27-30. Welk probleem had Zwarte Beer ook alweer aan het begin van het verhaal? Hoe is er een oplossing gekomen? De mate van ondersteuning die leerlingen nodig hebben om tot een antwoord te komen kan variëren. Bepaal aan de hand van de respons en het niveau van de groep in hoeverre je met deze vraag hardop denkend voordoet en in hoeverre de leerlingen aanvullen en/of of in duo's hierover van gedachten wisselen.
- Laat de leerlingen als verwerking een tekening maken van Zwarte Beer en Bruine Beer die vrienden zijn geworden. In de tekening laten de leerlingen zien wat de beren samen doen in het verhaal dat maakt dat ze vrienden worden/zijn en waardoor Zwarte beer zich niet meer eenzaam voelt (de oplossing).
- Laat de leerlingen aan elkaar met behulp van de tekening vertellen wat de oplossing is van het probleem van Zwarte Beer. Stel daarbij de vraag: Hoe komt er een oplossing voor het probleem dat Zwarte Beer zich eenzaam voelt?
- *Eventuele aanvulling: Laat de leerlingen zelf beargumenteren wat zij de beste oplossing vinden.*

Hoe evalueer ik de les?

Kom terug op het leesdoel.

Sessie 3: Wat betekent de tekst?

Doel:

- Ik kan vertellen hoe beer zich voelt in het begin, midden en eind van het verhaal (eenzaam/alleen, ongerust/maakt zich zorgen, opgelucht/blij).

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Deel het doel met de leerlingen.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Hoe voelt Zwarte Beer zich aan het begin van het verhaal?
- Hoe voelt Zwarte Beer zich (op verschillende momenten) in het midden van het verhaal?
- Hoe voelt Zwarte Beer zich aan het eind van het verhaal?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Visualiseren, samenvatten, verbanden leggen.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven?

- Ik – Uitleg betekenis emoji's, modellen van het gevoel van Zwarte Beer in het begin van het verhaal en het kiezen van de bijbehorende emoji.

- **Wij** - Bespreken en kiezen van het gevoel van Zwarte Beer aan het eind van het verhaal en het kiezen van de bijbehorende emoji.
- **Jullie/Jij** – Bespreken en kiezen van het gevoel van Zwarte Beer op verschillende momenten in het midden van het verhaal. Het samenvatten van het verloop van de gevoelens van Zwarte Beer tijdens het verhaal.
-

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

Vooraf: Pak het ingevulde A3-schema van sessie 1 er weer bij met begin-midden-eind.

Zorg voor **meerdere zwarte** afbeeldingen van de emoji's: eenzaam, beetje blij, ongerust, blij:

Zorg voor een set Zwarte emoji's per duo.

Optioneel: Het ingevulde schema **begin-midden-eind** uit sessie 1 in A4 formaat per leerling + voldoende kleine emoji's.

- Herhaal kort samen met de leerlingen met behulp van het schema het begin, midden en eind van het verhaal met daarbij het grote probleem van Zwarte Beer en de kleinere problemen tijdens het zoeken met daarbij de oplossingen.
- Bespreek de emoji's uitgebreid en een voor een met de betekenis erbij.
- Leg uit wat de bedoeling is. Stel hardop denkend de tekstgerichte vraag: Hoe voelt Zwarte Beer zich in het begin van het verhaal? Lees het begin van het verhaal voor en wijs op het begin van het schema. Doe hardop denkend voor hoe je tot het antwoord komt, bv: Ik denk dat Zwarte Beer niet blij is, omdat hij zich eenzaam voelt en een vriend wil en dat niet zo makkelijk is. Zwarte Beer is eenzaam en ik weet welk plaatje bij eenzaam hoort.
- Laat de emoji zien en hang deze op de juiste plaats onder het schema.
- Deel een set emoji's uit per duo. Wijs op het midden in het schema en laat de platen 5 t/m 8 zien, waar de beren elkaar ontmoeten en afspreken samen te gaan zoeken. Stel de leerlingen de vraag: Hoe voelt Zwarte Beer zich? Geef de leerlingen genoeg bedenktijd en laat ze overleggen met hun maatje. Laat de leerlingen hun gekozen emoji op jouw teken omhoog steken. Bespreek de bevindingen. Hoe voelt Zwarte Beer zich? Waarom? Hang de gekozen grote emoji onder het midden van het A3-schema.
- Herhaal dit voor verschillende momenten in het midden van het verhaal die in sessie 1 in het schema zijn geplakt/getekend:
- Het samen zoeken, wat niet makkelijk is, maar wel spannend. En ze kunnen elkaar helpen, waardoor het makkelijker wordt.
- Het samen oefenen door verstopper te spelen.
- Het niet kunnen vinden van Bruine Beer en de gedachte van Zwarte Beer dat hij misschien Bruine Beer voor altijd kwijt kan zijn.
- Het vinden van Bruine Beer doordat Bruine Beer hard "Boe!" roept.
- Tot slot lees je het eind van het verhaal voor (Plaat 27 t/m 30: Ik ben zo blij..... t/m allebei lachen), waarin Bruine Beer tevoorschijn komt en er het besef is dat ze een vriend hebben gevonden. Hoe voelt Zwarte Beer zich? Waarom ?
- Laat de leerlingen met behulp van de opgehangen emoji's het verloop van hoe Zwarte Beer zich voelt samenvatten aan elkaar. Tot slot koppel je dit terug in de groep.

Differentiatie

- Je kunt de verwerking in groepjes, duo's of door de leerlingen zelf laten uitvoeren. Je geeft dan een (A3 of A4) werkblad met **begin-midden-eind** en voldoende kleine picto's om erbij te kunnen leggen/plakken. Dit kun je aanbieden als herhaling na het groepsgewijs aanbieden.
- Een andere mogelijkheid is om dit na een uitleg (en 1x een voorbeeld tonen) aan te bieden aan bepaalde leerlingen die dit zelfstandig kunnen in plaats van helemaal mee te laten doen met de groep.

Hoe evalueer ik de les?

Kom terug op het leesdoel.

Datum: 6 juni 2023

